

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

PHẠM PHÚ THÀNH

**PHÁP LUẬT XỬ LÝ CÁC VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC
MUA BÁN CHỨNG KHOÁN ĐỐI VỚI CÁC TỔ CHỨC,
CÁ NHÂN TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN**

Chuyên ngành: **Luật Kinh tế**

Mã số: **838 01 07**

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

THỪA THIÊN HUẾ, năm 2018

Công trình được hoàn thành tại:

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS. Vũ Thị Hải Yến**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ họp
tại: Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Tình hình nghiên cứu.....	2
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	3
4. Cơ sở phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	4
5. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	5
6. Những đóng góp mới của luận văn	5
7. Kết cấu của Luận văn	5
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN	7
1.1. Tổng quan về chứng khoán và thị trường chứng khoán	7
1.1.1. Khái quát, đặc điểm về chứng khoán	7
1.1.2. Khái quát, đặc điểm về thị trường chứng khoán	7
1.1.3. Khái quát về hoạt động kinh doanh mua bán chứng khoán....	8
1.2. Khái niệm, đặc điểm và phân loại vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán.....	8
1.2.1. Khái niệm, đặc điểm vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán.....	8
1.2.2. Phân loại các vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán	8
1.3. Pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán	9
1.3.1. Khái niệm, đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán.....	9
1.3.1.1. Khái niệm	9
1.3.1.2. Đặc điểm xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán.....	9
1.3.2. Các biện pháp xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán.....	9
1.3.3. Vai trò của pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán.....	9
Kết luận chương 1	11
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY	12

2.1. Thực trạng pháp luật Việt Nam về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	12
2.1.1. Tổng quan về pháp luật Việt Nam về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	12
2.1.2. Nội dung pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	12
2.1.2.1. Các hành vi vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán theo quy định pháp luật Việt Nam hiện nay	12
2.1.2.2. Các chế tài xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực mua bán chứng khoán ở Việt Nam hiện nay.....	13
2.2. Thực tiễn xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán ở Việt Nam hiện nay.....	15
2.2.1. Khái quát chung về hoạt động xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	15
2.2.2. Một số vụ xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán	16
2.2.2.1. Các vụ vi phạm bị xử lý hành chính	16
2.2.2.2. Các vụ vi phạm bị xử lý theo Bộ luật hình sự	17
2.3. Những vướng mắc xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	18
2.3.1. Hạn chế về mặt pháp luật.....	18
2.3.2. Hạn chế xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực mua bán chứng khoán	18
2.3.3. Các hạn chế trong công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động trên thị trường chứng khoán.....	18
2.3.4. Hạn chế trong công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục pháp luật chứng khoán	18
Kết luận Chương 2	18
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN Ở VIỆT NAM.....	19
3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và Thị trường chứng khoán	19
3.1.1. Năm vững định hướng phát triển thị trường chứng khoán Việt Nam của Đảng và Nhà nước ta	19

3.1.2. Ý nghĩa, vai trò hoàn thiện hệ thống pháp luật về chứng khoán.....	19
3.2. Các giải pháp tăng cường hiệu quả công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán	19
3.2.1. Các giải pháp về mặt pháp luật	19
3.2.1.1. Hoàn thiện Luật chứng khoán đáp ứng yêu cầu hội nhập, bảo đảm sự tương thích luật pháp Việt Nam với pháp luật quốc tế	19
3.2.1.2. Tăng cường áp dụng Bộ Luật hình sự xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán	19
3.2.2. Nhóm các giải pháp về cơ chế xử lý vi phạm chứng khoán .	19
3.2.2.1. Tăng thẩm quyền cho Ủy ban chứng khoán nhà nước	19
3.2.2.2. Tăng cường công tác Thanh tra, kiểm tra, giám sát Thị trường chứng khoán.....	20
3.2.2.3. Xây dựng cơ chế bảo vệ nhà đầu tư, hướng tới thị trường công bằng, minh bạch.....	20
3.2.3. Đổi mới công tác thông tin tuyên truyền, giáo dục pháp luật mang lại hiệu quả, trên cơ sở đổi mới pháp luật	20
Kết luận chương 3	20
KẾT LUẬN	21

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Trải qua hơn 17 năm hình thành và phát triển, Thị trường chứng khoán Việt Nam đã từng bước trưởng thành và ngày càng khẳng định vai trò, vị trí quan trọng trong công cuộc đổi mới, phát triển nền kinh tế đất nước cũng như đóng góp to lớn vào quá trình hội nhập quốc tế sâu rộng của nước ta...

Là kênh huy động vốn trung và dài hạn cho nền kinh tế, thị trường chứng khoán đã tạo ra sức hấp dẫn ngay từ giai đoạn mới hình thành. Từ những con số vốn hóa còn khiêm tốn đến nay vốn hóa thị trường chứng khoán Việt Nam đã đạt hàng tỷ đô la. Chính bởi sự hấp dẫn của chứng khoán, thị trường chứng khoán được ví như một bông hoa hồng lồ hấp dẫn và nhà đầu tư là những chú ong chăm chỉ, nhưng không phải khi nào chứng khoán cũng tạo ra hương vị ngọt ngào cho tất cả nhà đầu tư thả sức lấy “Mật”. Lợi nhuận là mục đích chính của nhà đầu tư nhưng khi lợi nhuận ai cũng có thể có được thì lúc này vấn đề đặt ra chính là: làm sao để có nhiều lợi nhuận nhất? rất nhiều nhà đầu tư thành công bằng chính năng lực, kinh nghiệm nhưng đồng thời có những nhà đầu tư bất chấp mọi thủ đoạn sẵn sàng vi phạm các quy định của nhà nước về quản lý thị trường chứng khoán để tìm kiếm lợi nhuận bằng mọi giá. Từ đó phát sinh pháp lý xử lý các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán.

Thời gian qua, Ủy ban chứng khoán nhà nước đã phát hiện và xử lý nhiều vi phạm liên quan đến hoạt động mua bán chứng khoán như thao túng giá chứng khoán, thực hiện các giao dịch ngầm vi phạm công bố thông tin, ...

Tuy nhiên thực tế cho thấy công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán vẫn còn những hạn chế có thể nhận thấy: công tác xử lý vi phạm còn hình thức, chủ yếu là xử lý vi phạm hành chính với mức xử phạt “tiền” còn thấp, chưa đủ sức mạnh răn đe, nhiều nhà đầu tư sẵn sàng nộp phạt và tiếp tục tái diễn hành vi vi phạm, hệ thống các văn bản pháp luật liên quan đến chứng khoán còn chậm sửa đổi, bổ sung (Luật chứng khoán ban hành năm 2010 đã lâu) trong khi trên thị trường ngày càng xuất hiện nhiều dạng vi phạm

mới, tinh vi hơn, phức tạp hơn mà văn bản pháp luật cần điều chỉnh và có chế tài xử phạt tương ứng...

Xuất phát từ vấn đề nêu trên tôi chọn nghiên cứu nội dung *“Pháp luật về xử lý các vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân trên thị trường chứng khoán”* làm đề tài nghiên cứu cho luận văn Thạc sỹ của mình.

2. Tình hình nghiên cứu

Ở nước ta hiện nay, các công trình nghiên cứu về vấn đề pháp luật xử lý vi phạm chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân còn ít. Có thể liệt kê một số công trình nghiên cứu sau: “Tội phạm hóa các hành vi xâm phạm trật tự quản lý kinh tế trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán Việt Nam” (Luận văn Tiến sỹ của tác giả Phan Anh Tuấn, Trường Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh), “Hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm trên thị trường chứng khoán ở Việt Nam”(Luận văn Thạc sỹ của tác giả Bùi Thanh Nga, Trường Đại học Luật Hà Nội năm 2007), “Thẩm quyền điều tra của cơ quan quản lý thị trường chứng khoán, kinh nghiệm quốc tế và mô hình cho Việt Nam” (Chủ nhiệm đề tài Thạc sỹ Phạm Thị Thanh Hương, đơn vị Thanh tra UBCKNN năm 2014), “Pháp luật về Thanh tra, giám sát Thị trường chứng khoán của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước Việt Nam” (Luận văn Thạc sỹ của tác giả Nguyễn Phương Thảo, Trường Đại học Quốc gia Hà Nội năm 2016), “Cơ sở lý luận và thực tiễn trong việc xác định những khoản thu lợi bất chính và thiệt hại cho nhà đầu tư đối với các tội danh trong lĩnh vực chứng khoán” (Luận văn của Ths. Lê Thị Việt Nga, Đơn vị Thanh tra UBCKNN năm 2016), “Hoàn thiện hệ thống giám sát giao dịch cho Thị trường chứng khoán Việt Nam giai đoạn 2016-2020 (Chủ nhiệm đề tài Lê Thanh Tùng, Đơn vị Vụ giám sát thị trường, năm 2016). Ngoài ra còn nhiều bài viết được đăng trên các phương tiện truyền thông, báo giấy, báo điện tử như bài viết “Xử phạt vi phạm về chứng khoán và thị trường chứng khoán - Góc nhìn từ Nghị định 145/2016/NĐ-CP” được đăng trên diễn đàn của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (<http://www.ssc.gov.vn/ubck>) ngày 15 tháng 12 năm 2016, “Một số đề xuất hoàn thiện pháp luật nhằm phát triển bền vững thị trường chứng khoán ở Việt Nam” (Tác giả Lê Thị Thu

Thủy, Đỗ Minh Tuấn, Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội, Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội, Luật học 28 (2012), Bài viết “Nhận diện tội phạm chứng khoán” (Tác giả Thu Huệ, đăng trên <http://anninhthudo.vn/phap-luat/> ngày 18/8/2013 ...

Các luận văn nghiên cứu, các bài viết nêu trên đã phần nào phác họa một bức tranh rõ nét về thị trường chứng khoán, vai trò, vị trí đối với nền kinh tế và hệ thống các quy định pháp luật cũng như thực tiễn áp dụng xử lý vi phạm hiện nay từ đó rút ra những hạn chế, bất cập trong việc áp dụng pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và các tác giả chung một nhận định là đề xuất các giải pháp để hoàn thiện hệ thống pháp luật chứng khoán như đề nghị sửa đổi bổ sung Luật chứng khoán hiện hành, tăng thêm tội danh trong Bộ luật hình sự, bình luận, đánh giá tính hiệu quả của các Nghị định mới của chính phủ trong những năm gần đây như Nghị định 145/2016/CP-CP; đề xuất tăng thẩm quyền cho Ủy ban chứng khoán nhà nước. Tuy nhiên qua tham khảo các nội dung này vẫn thấy rất ít tác giả nghiên cứu chuyên sâu về hoạt động mua bán chứng khoán của các tổ chức, cá nhân mà chủ yếu tập trung phân tích các hành vi vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán nói chung và đề xuất những giải pháp mang tính tổng quát, bao trùm mà chưa cụ thể ở từng vấn đề. Do vậy, nguyên nhân của những tồn tại, bất cập trong thực tiễn áp dụng pháp luật chưa được phân tích có hệ thống để đưa ra những kiến nghị, giải pháp đồng bộ.

Vì vậy, đề tài Luận văn sẽ tiếp thu những vấn đề đã được nghiên cứu và làm rõ như việc hoàn thiện hệ thống pháp luật chứng khoán của tác giả Bùi Thanh Nga; thẩm quyền điều tra của cơ quan quản lý thị trường chứng khoán, kinh nghiệm quốc tế và mô hình cho Việt Nam của tác giả Thạc sỹ Phạm Thị Thanh Hương; phát triển các vấn đề mới nhằm tiếp tục góp phần hoàn thiện hơn hệ thống pháp luật về chứng khoán.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu các vấn đề lý luận về hệ thống pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thực tiễn áp dụng pháp

luật để xử lý hành vi vi phạm của tổ chức, cá nhân điều này rất cần thiết đối với các cơ quản lý thị trường chứng khoán.

Do vậy, đề tài được thực hiện nhằm mục đích đánh giá thực trạng (mặt được, mặt hạn chế) của các quy định pháp luật về chứng khoán và thị trường chứng khoán, trên cơ sở đó đề xuất các biện pháp để hoàn thiện khuôn khổ pháp luật về chứng khoán và TTCK Việt Nam nhằm đáp ứng yêu cầu của quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, cải thiện hơn nữa về môi trường pháp lý cho các chủ thể tham gia hoạt động trên TTCK, nhất là việc bảo vệ nhà đầu tư đồng thời góp phần hoàn thiện thể chế kinh tế, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục tiêu, yêu cầu đặt ra của đề tài, tác giả luận văn sẽ thực hiện những nhiệm vụ cụ thể sau:

- Phân tích và làm rõ các vấn đề lý luận về hành vi vi phạm trong mua bán chứng khoán của tổ chức và cá nhân trên thị trường chứng khoán hiện nay.

- Phân tích, đánh giá các quy định pháp luật hiện hành về xử lý các vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân trên thị trường chứng khoán.

- Nghiên cứu pháp luật chứng khoán nước ngoài để so sánh đối chiếu với pháp luật chứng khoán Việt Nam.

- Luận văn minh họa một số trường hợp điển hình trong thực tiễn và chỉ ra những vướng mắc làm cơ sở cho việc xây dựng các nhóm giải pháp hoàn thiện pháp luật và tổ chức thực hiện pháp luật.

4. Cơ sở phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở phương pháp luận

Luận văn nghiên cứu dựa trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các quan điểm của Đảng và Nhà nước ta về xây dựng pháp quyền xã hội chủ nghĩa; về mục tiêu phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, chiến lược phát triển thị trường chứng khoán Việt Nam hiện nay.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu được sử dụng chủ yếu trong luận văn này là phương pháp phân tích, phương pháp tổng hợp và phương

pháp so sánh, liệt kê. Thông qua những phương pháp này mà luận văn đánh giá thực trạng pháp luật về xử lý các hành vi vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán, thực tiễn áp dụng, từ đó đề xuất các giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật chứng khoán.

5. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

5.1. Đối tượng nghiên cứu

Quy định pháp luật hiện hành trong xử lý các hành vi vi phạm mua bán chứng khoán của tổ chức, cá nhân trên thị trường chứng khoán

5.2. Phạm vi nghiên cứu

Không gian: Luận văn nghiên cứu trên cơ sở các quy định pháp luật về chứng khoán của nước ta và đặc biệt là nghiên cứu một số quy định pháp luật nước ngoài để so sánh tương quan với pháp luật Việt Nam hiện nay.

Thời gian: Thị trường chứng khoán Việt Nam trong 10 năm trở lại đây.

6. Những đóng góp mới của luận văn

Những điểm mới của luận văn:

- Nghiên cứu, phân tích một cách sâu sắc và đánh giá toàn diện hệ thống lý luận về pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán của tổ chức và cá nhân theo quy định của Luật chứng khoán năm 2013, Bộ luật Hình sự sửa đổi, bổ sung 2015.

- Phân tích, đánh giá một cách toàn diện thực trạng áp dụng quy định pháp luật Việt Nam về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và trên cơ sở đó luận văn đề xuất các giải pháp khả thi để hoàn thiện pháp luật nhằm nâng cao hiệu quả của việc áp dụng pháp luật đối với các hành vi vi phạm.

Kết quả nghiên cứu của luận văn góp phần bổ sung, phát triển những vấn đề lý luận của hệ thống pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán hiện nay ở nước ta, làm cơ sở lý luận để nghiên cứu, đề xuất xây dựng hệ thống pháp luật chứng khoán.

7. Kết cấu của Luận văn

Ngoài mục lục, danh mục các từ viết tắt, lời nói đầu, lời cam đoan, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo luận văn được kết cấu 3 chương như sau:

Chương 1: Một số vấn đề lý luận pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán trên thị trường chứng khoán

Chương 2: Thực trạng pháp luật xử lý vi phạm đối với các tổ chức, cá nhân trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán Việt Nam hiện nay

Chương 3: Giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật xử lý vi phạm chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân trên thị trường chứng khoán Việt Nam

Chương 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN

PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN

1.1. Tổng quan về chứng khoán và thị trường chứng khoán

1.1.1. Khái quát, đặc điểm về chứng khoán

Khái niệm chứng khoán¹: là một loại hàng hóa đặc biệt có thể mua bán, chuyển nhượng, thỏa thuận đem lại lợi nhuận hoặc rủi ro cho người nắm giữ nó.

Đặc điểm: có tính sinh lợi cao; tính thanh khoản lớn (hay còn gọi là “Tính lỏng”); tính rủi ro cao.

1.1.2. Khái quát, đặc điểm về thị trường chứng khoán

Khái niệm thị trường chứng khoán: là một thuật ngữ dùng để chỉ một bộ phận của thị trường vốn dài hạn, đồng thời là nơi diễn ra các hoạt động mua bán các loại chứng khoán theo những nguyên tắc nhất định.

* Ưu điểm: huy động vốn phát triển kinh tế mà không lo vấn đề lạm phát, thu hút vốn đầu tư nước ngoài, giúp doanh nghiệp có vốn để đầu tư phát triển kinh doanh và loại bỏ doanh nghiệp yếu kém; đối với nhà đầu tư: đa dạng hóa đầu tư và giảm rủi ro, tạo thói quen đầu tư cho công chúng, sử dụng tiền nhàn rỗi hợp lý.

* Nhược điểm: TTCK cũng chứa đựng rất nhiều rủi ro. Chủ thể tham gia thị trường chứng khoán bao gồm các tổ chức chào bán chứng khoán, các tổ chức trung gian và các nhà đầu tư tìm kiếm lợi nhuận. Và để đạt được mục đích của mình, có thể các chủ thể này không tuân thủ các nguyên tắc thị trường, tuân thủ các quy định của pháp luật chứng khoán, từ đó gây ảnh hưởng tiêu cực đến quyền và lợi ích của các chủ thể khác và sự bình ổn của thị trường chứng khoán.

Đặc điểm: tính tổ chức; tính minh bạch, rủi ro và lợi nhuận song hành; là bộ phận quan trọng của thị trường vốn.

¹ Quốc hội (2010), Khoản 3 Điều 1 Luật chứng khoán

1.1.3. Khái quát về hoạt động kinh doanh mua bán chứng khoán

1.2. Khái niệm, đặc điểm và phân loại vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán

1.2.1. Khái niệm, đặc điểm vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán

Là các hành vi trái pháp luật của các tổ chức, cá nhân xâm hại tới các quan hệ xã hội được pháp luật ghi nhận và bảo vệ. Các tổ chức cá nhân này sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý theo các quy định của pháp luật chứng khoán².

Vi phạm pháp luật về chứng khoán là một loại vi phạm pháp luật trong một lĩnh vực cụ thể, do vậy, nó cũng mang những đặc điểm chung của vi phạm pháp luật, đó là: có hành vi gây nguy hiểm cho xã hội, được thực hiện dưới dạng hành động hoặc không hành động, hành vi đó trái pháp luật, chủ thể gây ra hành vi có lỗi (lỗi cố ý hoặc lỗi vô ý). Chủ thể vi phạm pháp luật có đầy đủ năng lực pháp luật và hành vi dân sự.

* Đặc điểm vi phạm pháp luật chứng khoán:

- Thứ nhất, chủ thể thực hiện hành vi vi phạm pháp luật là các tổ chức, cá nhân trực tiếp liên quan đến các hoạt động chứng khoán và hoạt động quản lý thị trường chứng khoán.

- Thứ hai, xuất phát từ việc mưu cầu những lợi ích vật chất.

- Thứ ba, hầu hết các vi phạm pháp luật đều được thực hiện do lỗi cố ý.

- Thứ tư, xác định được hành vi vi phạm chứng khoán rất phức tạp, cần phải có những công cụ, biện pháp mang tính chuyên môn, nghiệp vụ cao.

- Thứ năm, các hành vi vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán có tính đặc thù là phát sinh nhanh.

1.2.2. Phân loại các vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán

Có 3 loại: vi phạm pháp luật hành chính, vi phạm pháp luật dân sự và vi phạm pháp luật hình sự.

² Tiến sỹ Nguyễn Minh Hằng, Giáo trình “Pháp luật về xử lý vi phạm và giải quyết tranh chấp trong lĩnh vực chứng khoán và TTCK”

1.3. Pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán

1.3.1. Khái niệm, đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán

1.3.1.1. Khái niệm

Xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán là nhiệm vụ của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, dựa trên cơ sở pháp luật hiện hành; áp dụng các biện pháp xử lý đối với hành vi vi phạm pháp luật về chứng khoán tùy theo mức độ vi phạm và hậu quả của những vi phạm gây thiệt hại trên thị trường.

1.3.1.2. Đặc điểm xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán

- Thứ nhất, chỉ xử lý được khi xác định các tổ chức, cá nhân đã có hành vi vi phạm.

- Thứ hai, chủ thể tiến hành xử lý vi phạm là những cơ quan nhà nước có thẩm quyền được quy định trong pháp luật.

- Thứ ba, xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán phải tuân thủ những nguyên tắc, thủ tục, trình tự mà pháp luật quy định.

- Thứ tư, mục đích của việc xử lý vi phạm pháp luật về chứng khoán là sự trừng phạt, giáo dục, răn đe các tổ chức, cá nhân và bảo vệ sự phát triển ổn định và bền vững của thị trường chứng khoán.

1.3.2. Các biện pháp xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

Có 3 biện pháp xử lý, đó là: Xử lý vi phạm hành chính, dân sự và hình sự.

1.3.3. Vai trò của pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán

1.4. Pháp luật xử lý vi phạm pháp luật chứng khoán một số nước trên thế giới

Ở hầu hết các quốc gia trên thế giới, các quy định về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán đều được ghi nhận trong các văn bản pháp lý có giá trị cao, đó là các đạo luật. Ở một số nước trên thế giới, việc xử lý vi phạm pháp luật

về chứng khoán được quy định trong luật chuyên ngành như Luật công ty, Luật về chứng khoán và thị trường chứng khoán như ở Australia, Mỹ, Singapore. Chẳng hạn ở Mỹ, trách nhiệm hình sự đối với hành vi giao dịch nội gián được quy định trong Luật Chứng khoán năm 1934 và Luật về giao dịch nội gián. Ở khu vực Đông Nam Á, có thể thấy ở Singapore, tội phạm về giao dịch nội gián được quy định và xử lý theo Luật chứng khoán. Ở một số nước khác như Trung Quốc, chế tài hình sự trong việc xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán được quy định trong Bộ Luật hình sự. Luật chứng khoán Thái Lan, quy định cụ thể các vi phạm phải phạt tiền và vi phạm phải bị xử lý phạt tù hay vừa bị phạt tù vừa bị phạt tiền. Cơ quan xét xử là cơ quan Ủy ban chứng khoán Nhà nước Thái Lan.

Nhìn chung, mặc dù được quy định trong các văn bản pháp luật khác nhau nhưng hầu hết pháp luật các nước trên thế giới đều thống nhất phân chia các mức độ xử lý vi phạm thành ba loại: xử lý hành chính, xử lý dân sự và xử lý hình sự.

Về thẩm quyền xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán, pháp luật hầu hết các nước trên thế giới đều quy định theo hướng mở rộng tối đa thẩm quyền cho các cơ quan quản lý nhà nước về chứng khoán và thị trường chứng khoán. Giải pháp chế tài hình sự với thủ tục điều tra, xét xử phức tạp của các cơ quan tư pháp như Viện kiểm sát, Tòa án... chỉ áp dụng đối với các vụ án nghiêm trọng và gây hậu quả lớn. Ví dụ như Ủy ban Chứng khoán Hàn Quốc, Ủy ban Chứng khoán Mỹ... được tiến hành các cuộc điều tra; lục soát, tịch thu tang vật; thẩm vấn đương sự; đề nghị truy tố bị can và đưa ra bằng chứng hay được đưa kết luận hoặc tham gia tranh luận trước tòa.

Như vậy, đối với Việt Nam, thị trường chứng khoán vẫn còn đang trong giai đoạn hình thành và phát triển, Việt Nam với chủ trương "*sẵn sàng là bạn và là đối tác tin cậy của tất cả các nước trong cộng đồng thế giới phấn đấu vì hoà bình, độc lập và phát triển*". Chúng ta có thể học hỏi được rất nhiều từ những nước láng giềng và trên thế giới về phát triển thị trường chứng khoán như:

- *Một là*, bổ sung thẩm quyền của UBCKNN bảo đảm thực thi tốt hoạt động quản lý, giám sát, thanh tra và cưỡng chế thực thi theo hướng mở rộng tối đa thẩm quyền. Giải pháp chế tài hình sự với thủ tục điều tra, xét xử phức tạp của các cơ quan tư pháp như Viện kiểm sát, Tòa án... chỉ áp dụng đối với các vụ án nghiêm trọng và gây hậu quả lớn. Mặc dù là cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực chứng khoán song thẩm quyền của cơ quan này không chỉ dừng lại ở các hoạt động quản lý hành chính, xử lý vi phạm theo thủ tục hành chính mà nhiều nước đều cho phép cơ quan này tham gia trực tiếp vào các thủ tục tố tụng hình sự. Đồng thời, quy định rõ trách nhiệm của các cơ quan liên quan (ngân hàng, thuế, đăng ký kinh doanh, công an...) trong phối hợp thực hiện.

- *Hai là*, tăng cường thu hút dòng vốn ĐTNN, chủ động hội nhập thị trường tài chính quốc tế, liên kết với các trung tâm chứng khoán khu vực và quốc tế bằng việc ban hành các chính sách ưu đãi về thuế, tỷ lệ sở hữu, xem việc áp dụng Luật trọng tài thương mại trong xử lý các tranh chấp trong nước và quốc tế như là một thông lệ bình thường thay vì giải quyết bằng tòa án như cách của chúng ta vẫn hay làm hiện nay.

- *Ba là*, tiếp tục sửa đổi bổ sung Luật chứng khoán 2010 nên đưa quy định xử lý hình sự vào Bộ Luật chứng khoán.

Kết luận chương 1

Với nội dung một số vấn đề lý luận về thị trường chứng khoán và pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán đã khái quát cơ bản được các khái niệm, đặc điểm về chứng khoán, thị trường chứng khoán đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của một quốc gia và giải thích lý do vì sao thị trường chứng khoán lại có sự hấp dẫn đối với mọi thành phần nhà đầu tư, tìm hiểu, phân tích và có cái nhìn tổng quan về hoạt động mua bán chứng khoán trên thị trường chứng khoán tập trung, phi tập trung Pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán đề xử lý, ngăn chặn các hành vi vi phạm; các quy định pháp luật chứng khoán của một số nước trên thế giới giúp chúng ta thêm những hiểu biết về pháp luật quốc tế.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

2.1. Thực trạng pháp luật Việt Nam về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

2.1.1. Tổng quan về pháp luật Việt Nam về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

Quy định về xử lý vi phạm trong pháp luật chứng khoán của nước ta hiện nay cũng được chia làm 3 cấp độ, đó là: xử lý hành chính, xử lý dân sự và xử lý hình sự.

Các văn bản xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán ở nước ta hiện nay như: Luật Chứng khoán số 2013; Bộ Luật hình sự sửa đổi, bổ sung năm 2015 và các Nghị định của Chính phủ về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán: Nghị định số 145/2016/NĐ-CP của chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 108/2013/NĐ-CP

2.1.2. Nội dung pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

2.1.2.1. Các hành vi vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán theo quy định pháp luật Việt Nam hiện nay

a. Các hành vi vi phạm về hoạt động chào bán chứng khoán ra công chúng³.

b. Vi phạm trong lĩnh vực niêm yết chứng khoán, đăng ký giao dịch chứng khoán quy định tại Mục 8, Nghị định 145/2016/NĐ-CP của Chính phủ.

c. Vi phạm quy định về tổ chức thị trường giao dịch chứng khoán⁴

d. Vi phạm quy định về kinh doanh chứng khoán và hành nghề chứng khoán⁵

³ Chính phủ (2013), Mục 2, điều 6 Nghị định 108/2013/NĐ-CP

⁴ Quốc hội (2013), tổ chức thị trường giao dịch chứng khoán được quy định điều Điều 33, 34 Văn bản hợp nhất 27/VBHN-VPQH năm 2013 hợp nhất Luật chứng khoán

⁵ Bộ Tài Chính (2015), Thông tư số: 197/2015/TT-BTC ngày 02 tháng 12 năm 2015 quy định về hành nghề chứng khoán

- e. Vi phạm quy định về giao dịch chứng khoán⁶
- g. Vi phạm quy định về nghĩa vụ báo cáo, công bố thông tin
- h. Vi phạm về quy định phòng chống rửa tiền trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán

...

2.1.2.2. Các chế tài xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực mua bán chứng khoán ở Việt Nam hiện nay

a. Xử lý vi phạm hành chính áp dụng cho tổ chức, cá nhân được xác định vi phạm hành chính theo quy định pháp luật chứng khoán và các nghị định liên quan nhưng chưa đến mức phải truy cứu trách nhiệm hình sự..

Tổ chức bị xử phạt vi phạm hành chính, trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính, phải xác định cá nhân có lỗi gây ra vi phạm hành chính để xác định trách nhiệm pháp lý và nghĩa vụ tài chính của người đó theo quy định của pháp luật.

Đối với mỗi hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán cá nhân, tổ chức vi phạm phải chịu một trong các hình thức xử phạt chính sau đây: Hình thức cảnh cáo được áp dụng đối với tổ chức, cá nhân khi vi phạm nhỏ, lần đầu và có tình tiết giảm nhẹ; phạt tiền theo quy định tại Điều 1 Nghị định 145/2016/NĐ-CP với mức phạt tối đa cho vi phạm là 2 tỷ đồng và đối với cá nhân là 1 tỷ đồng.

Ngoài các hình thức xử phạt chính, cá nhân, tổ chức vi phạm còn có thể bị áp dụng một hoặc các hình thức xử phạt bổ sung sau: Tịch thu toàn bộ khoản thu trái pháp luật do thực hiện hành vi vi phạm hành chính; Buộc thu hồi chứng khoán đã chào bán, phát hành, hoàn trả cho nhà đầu tư tiền mua chứng khoán hoặc tiền đặt cọc (nếu có) ...

Về quy định thời hiệu xử phạt vi phạm hành chính: thời hiệu xử lý vi phạm là 2 năm, kể từ ngày vi phạm. Nếu quá thời hạn nêu trên thì không bị xử phạt nhưng vẫn có thể bị áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả.

⁶ Quốc hội (2013), Điều 126, Luật chứng khoán số 27/VBHN-VPQH

Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán được trao cho Chánh Thanh tra UBCKNN, Trưởng đoàn thanh tra chuyên ngành của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước và Chủ tịch UBCKNN theo quy định tại Điều 37 Nghị định 145/2016/NĐ-CP,

b. Xử lý vi phạm theo Bộ luật hình sự trong lĩnh vực chứng khoán:

Khác với quy định của luật hình sự nhiều nước trên thế giới, Bộ luật hình sự Việt Nam chỉ áp dụng với các cá nhân có hành vi nguy hiểm cho xã hội gây thiệt hại đến lợi ích của cá nhân, tổ chức và Nhà nước, không áp dụng đối với tổ chức vi phạm. Bộ luật này cũng được áp dụng để xử lý mọi loại tội phạm hình sự trong các lĩnh vực khác nhau.

Bộ luật hình sự 2015 đã quy định 4 tội danh về chứng khoán: công bố thông tin sai lệch, sử dụng thông tin nội bộ mua bán chứng khoán, thao túng giá chứng khoán và tội làm giả các hồ sơ, tài liệu mua bán chứng khoán. Bốn loại tội phạm này đều xâm phạm chế độ quản lý nhà nước trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán. Chủ thể của các loại tội phạm này là cá nhân có năng lực trách nhiệm hình sự và phải đủ 16 tuổi trở lên.

* Đối với tội cố ý công bố thông tin sai lệch. Hình thức xử phạt: phạt tiền từ 100.000.000 đồng đến 500.000.000 đồng, phạt cải tạo không giam giữ đến 02 năm hoặc phạt tù từ 03 tháng đến 02 năm: nếu vi phạm có tính tổ chức, nhiều lần, gây thiệt hại lớn từ 1 tỷ đồng có thể bị phạt tù từ 1 đến 05 năm⁷.

* Đối với tội sử dụng thông tin nội bộ để mua bán chứng khoán. Hình thức xử phạt, có thể bị phạt tù từ 2 năm đến 7 năm⁸.

* Đối với tội thao túng giá chứng khoán. Mức xử phạt tù cao nhất từ 2 đến 7 năm. Hiện nay bắt đầu từ 1/1/2018, thao túng giá trên thị trường chứng khoán thu lợi bất chính từ 500 triệu đồng sẽ bị xử lý hình sự⁹.

⁷ Quốc hội (2015), Điều 209, Luật Hình sự sửa đổi, bổ sung 2015

⁸ Quốc hội (2015), Điều 210, Luật Hình sự sửa đổi, bổ sung 2015

⁹ Linh Linh (27/12/2017) bài viết “Từ ngày 01/01/2018, tội thao túng giá chứng khoán thu lợi hơn 500 triệu đồng sẽ bị xử lý hình sự, thị trường sẽ bớt đi các “Cổ phiếu điên”?” đăng trên trang <http://cafef.vn>

* Đối với tội danh làm giả các hồ sơ, tài liệu mua bán chứng khoán, có thể bị phạt tiền đến 5 tỷ đồng hoặc phạt đến 7 năm¹⁰.

Thẩm quyền xử lý tội phạm hình sự về chứng khoán thuộc về Tòa án nhân dân.

c. Xử lý vi phạm dân sự trong lĩnh vực chứng khoán:

Các quan hệ xã hội phát sinh trên thị trường chứng khoán có nguồn gốc từ quan hệ pháp luật dân sự, cụ thể là quan hệ của các chủ thể trong việc giao kết các hợp đồng mua bán, chuyển nhượng chứng khoán. Để giải quyết tranh chấp phát sinh trong hoạt động chứng khoán và thị trường chứng khoán tại Việt Nam có thể được giải quyết thông qua thương lượng, hoà giải hoặc yêu cầu Trọng tài hoặc Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật¹¹.

2.2. Thực tiễn xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán ở Việt Nam hiện nay

2.2.1. Khái quát chung về hoạt động xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

Căn cứ bảng thống kê vi phạm hàng năm của UBCKNN, trong vòng 05 năm từ 2012-2017:

Năm	Số vụ	Hình thức phạt vi phạm hành chính (Xử phạt tiền) Đơn vị tính: Tỷ đồng
2012	180	11
2013	84	7
2014	124	10,4
2015	140	11
2016	121	11,4
2017	300	18

Hình 2.1: Số vụ vi phạm và xử phạt tiền qua các năm 2012-2017 (nguồn thống kê vi phạm chứng khoán hàng năm của UBCKNN)

Từ bảng số liệu có thể thấy số lượng vi phạm có chiều hướng gia tăng qua các năm. Năm 2017, Ủy ban chứng khoán nhà nước đã ban hành 349 quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán. Tổng số tiền thu về là 30,4

¹⁰ Quốc hội (2015), quy định tại Điều 212 Bộ Luật hình sự 2015

¹¹ Quốc hội (2010), quy định tại khoản 1, Điều 131, Luật chứng khoán 2010

tỷ đồng, gấp 2,4 lần so với cùng kỳ năm 2016¹² và nếu so với năm 2007, số vụ vi phạm gấp hơn 5 lần và số tiền gấp hơn 20 lần.

Tuy nhiên, nằm trong tình trạng chung về vi phạm và xử lý vi phạm hành chính, việc xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực chứng khoán cũng rơi vào tình trạng “lòn thuốc”, xử vãn xử, vi phạm vẫn vi phạm nếu vi phạm có lợi hơn cho người vi phạm.

Hơn nữa, việc phát hiện hành vi vi phạm pháp luật chứng khoán hiện nay rất khó khăn đối với UBCKNN. Ví dụ như vi phạm của các công ty đại chúng chưa niêm yết trong thời gian qua. Chỉ khi các công ty đại chúng này nộp hồ sơ lên UBCKNN để đăng ký công ty đại chúng hoặc đăng ký phát hành chứng khoán ra công chúng thì UBCKNN mới biết để xử phạt.

2.2.2. Một số vụ xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán

2.2.2.1. Các vụ vi phạm bị xử lý hành chính

a. Vụ xử lý vi phạm thao túng giá cổ phiếu AAA (cổ phiếu của Công ty Nhựa An Phát)

Đây là vụ án là điển hình cho hành vi thao túng giá cổ phiếu, gây thiệt hại lớn cho nhiều nhà đầu tư. Cụ thể, 4 cá nhân đã sử dụng 29 tài khoản tại 7 công ty chứng khoán để thực hiện mua bán nhằm làm giá đối với cổ phiếu AAA, khiến giá cổ phiếu này tăng lên trên 100% trong thời gian rất ngắn. Với hành vi nêu trên, Ủy ban chứng khoán quyết định mức phạt cho mỗi cá nhân là 300 triệu đồng. Tổng cộng mức phạt tiền với các đối tượng tham gia giao dịch thao túng giá cổ phiếu AAA lên đến 1,2 tỷ đồng.

b. Vụ xử lý vi phạm ông Trịnh Văn Quyết, Chủ tịch Hội đồng quản trị của Công ty cổ phần Tập đoàn FLC bán cổ phiếu không công bố thông tin. Ông Trịnh Văn Quyết bị phạt tiền 65 triệu đồng với hành vi bán ra 57 triệu cổ phiếu nhưng không báo cáo thông tin giao dịch với Ủy ban chứng khoán và Sở giao dịch chứng khoán TP HCM, đã vi phạm nội dung “Tổ chức, cá nhân trực tiếp hoặc gián tiếp thực hiện các hành vi gian lận, lừa đảo, tạo dựng thông tin sai sự thật hoặc bỏ sót không công bố các thông tin cần thiết về một

¹² T.Hương (22/01/2018), Báo Hà Nội mới đăng trên trang <http://hanoimoi.com.vn/Tin-tuc/Chung-khoan>

chứng khoán, gây hiểu nhầm nghiêm trọng sau đó mua hoặc bán chứng khoán đó để kiếm lợi”¹³.

Việc giao dịch của ông Quyết với giá trị giao dịch thu về ước tính đạt hơn 400 tỷ đồng. Tuy nhiên chỉ bị xử phạt 65 triệu đồng. Với mức xử phạt trên liệu cho có đủ răn đe các đối tượng khác. Tuy nhiên ở một vụ việc vi phạm khác, trường hợp bà Lưu Hải Anh, Kế toán trưởng của Công ty Cổ phần Tàu cao tốc Superdong - Kiên Giang (SKG) cũng đã bị xử phạt 450 triệu đồng vì đã bán "chui" 5.400 cổ phiếu SKG trước khi công ty này công bố thông tin bị xử phạt thuế. Hành vi này giúp bà Hải Anh thu về khoản lợi nhuận 85 triệu đồng. Ngoài ra, bà Lưu Hải Anh phải khắc phục hậu quả bằng việc buộc nộp lại số lợi bất hợp pháp có được do thực hiện hành vi vi phạm.

c. Vụ xử lý vi phạm thao túng giá cổ phiếu VMD của công ty Cổ phần Y Dược phẩm Vimedimex

2.2.2.2. Các vụ vi phạm bị xử lý theo Bộ luật hình sự

a. Vụ án Lê Văn Dũng- Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng Giám đốc Công ty cổ phần dược phẩm Viễn Đông (Công ty DVD) và đồng bọn thao túng giá chứng khoán. Đây là vụ án thao túng chứng khoán đầu tiên ở Việt Nam được khởi tố điều tra hình sự.

Hành vi của các đối tượng, đã trực tiếp mở tài khoản và mượn tư cách pháp nhân và danh nghĩa của một số tổ chức, cá nhân là người nhà, người thân và bạn nhiều tài khoản tại các Công ty chứng khoán để tiến hành giao dịch mua, bán cổ phiếu DVD, tạo cung cầu giả nâng giá cổ phiếu. Ngoài ra, Lê Văn Dũng cùng đồng bọn còn đề ra mục tiêu thâm tóm, sáp nhập một số Công ty dược phẩm vào Công ty DVD. Lê Văn Dũng đã thực hiện nhiều lần mua đi, bán lại cổ phiếu DHT với khối lượng lớn từ tài khoản này sang tài khoản khác với tổng số tiền trên 186,4 tỉ đồng, gây thiệt hại tổng cộng

¹³Chính phủ (2012), theo điểm điểm 3 Điều 70 Nghị định 58/2012/NĐ-CP ngày 20/7/2012 của Chính phủ quy định chi tiết việc thi hành Luật Chứng khoán 2006, 2010 đã quy định cụ thể về các giao dịch bị cấm.

1,972 tỷ đồng...¹⁴. Với hành vi nêu trên Lê Văn Dũng bị kết án 4 năm tù giam.

b. Vụ án thao túng giá chứng khoán đối với cổ phiếu CDO của Công ty cổ phần Tư vấn thiết kế và Phát triển đô thị¹⁵

2.3. Những vướng mắc xử lý vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

2.3.1. Hạn chế về mặt pháp luật

2.3.2. Hạn chế xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực mua bán chứng khoán

2.3.3. Các hạn chế trong công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động trên thị trường chứng khoán

2.3.4. Hạn chế trong công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục pháp luật chứng khoán

Kết luận Chương 2

Qua thực trạng quy định pháp luật nước ta về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán, có thể thấy pháp luật nước ta cũng có sự tương đồng với pháp luật một số nước trên thế giới khi quy định về xử lý vi phạm với 3 mức độ: xử lý vi phạm hành chính, xử lý dân sự, xử lý hình sự.

Từ thực tiễn áp dụng pháp luật vào xử lý các vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán cho thấy sự nỗ lực của Chính phủ trong việc đổi mới và quyết tâm tạo dựng một thị trường chứng khoán phát triển đảm bảo an toàn, lành mạnh, minh bạch và bền vững. Tuy nhiên bên cạnh đó vẫn còn tồn tại những hạn chế trong việc chậm trễ sửa đổi ban hành Luật chứng khoán mới, hạn chế trong xử lý vi phạm hành chính, xử lý hình sự và công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về pháp luật chứng khoán. Đòi hỏi cần có những giải pháp nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật và chế tài xử lý trong thời gian tới.

¹⁴ LĐ (28/6/2011), Lê Văn Dũng thao túng giá chứng khoán thế nào ? đăng trên trang <http://tinnhanhchứngkhoán>

¹⁵ Nhà quản trị (01/01/2018), đăng trên trang <https://baomoi.com>, “Khởi tố vụ án thao túng giá chứng khoán thứ hai sau 7 năm”,

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT XỬ LÝ VI PHẠM TRONG LĨNH VỰC MUA BÁN CHỨNG KHOÁN Ở VIỆT NAM

3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và Thị trường chứng khoán

*3.1.1. Năm vững định hướng phát triển thị trường chứng
khoán Việt Nam của Đảng và Nhà nước ta*

*3.1.2. Ý nghĩa, vai trò hoàn thiện hệ thống pháp luật về
chứng khoán*

- Hoàn thiện hệ thống pháp luật xử lý vi phạm chứng khoán là một trong những yêu cầu cấp bách, cần thiết và mang tính tất yếu để phát triển thị trường chứng khoán

- Việc hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm trên TTCK Việt Nam là một đòi hỏi của thực tiễn khách quan khi mà các văn bản pháp lý hiện nay về chứng khoán và TTCK đã bộc lộ nhiều điểm hạn chế, mà nếu không được kịp thời bổ sung, chỉnh sửa sẽ làm ảnh hưởng thậm chí cản trở sự phát triển của TTCK Việt Nam.

- Góp phần hoàn thiện hệ thống pháp luật xử lý vi phạm chứng khoán ở Việt Nam.

- Hoàn thiện khung pháp lý xử lý vi phạm trên TTCK Việt Nam sẽ tạo ra yếu tố nền tảng để Việt Nam hội nhập quốc tế.

3.2. Các giải pháp tăng cường hiệu quả công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán

3.2.1. Các giải pháp về mặt pháp luật

*3.2.1.1. Hoàn thiện Luật chứng khoán đáp ứng yêu cầu
hội nhập, bảo đảm sự tương thích luật pháp Việt Nam với
pháp luật quốc tế*

*3.2.1.2. Tăng cường áp dụng Bộ Luật hình sự xử lý vi
phạm trong lĩnh vực chứng khoán*

*3.2.2. Nhóm các giải pháp về cơ chế xử lý vi phạm chứng
khoán*

*3.2.2.1. Tăng thẩm quyền cho Ủy ban chứng khoán nhà
nước*

3.2.2.2. Tăng cường công tác Thanh tra, kiểm tra, giám sát Thị trường chứng khoán

3.2.2.3. Xây dựng cơ chế bảo vệ nhà đầu tư, hướng tới thị trường công bằng, minh bạch

3.2.3. Đổi mới công tác thông tin tuyên truyền, giáo dục pháp luật mang lại hiệu quả, trên cơ sở đổi mới pháp luật

Kết luận chương 3

Pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán ở nước ta hiện nay vẫn còn những hạn chế. Do đó, trong thời gian tới cần phải có những giải pháp nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật, tạo cơ sở pháp lý và cơ chế xử lý vi phạm chứng khoán của cơ quan quản lý nhà nước. Phải khẳng định rằng hoàn thiện hệ thống pháp luật xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán là một trong những giải pháp phát triển TTCK Việt Nam.

Hoạt động hoàn thiện hệ thống pháp luật phải đảm bảo tuân thủ và thực hiện hóa các định hướng, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước, luôn lấy lợi ích của nhà đầu tư làm đầu, đồng thời phải đảm bảo quá trình hội nhập kinh tế, hợp tác quốc tế.

KẾT LUẬN

Thị trường chứng khoán có vai trò quan trọng đối với sự phát triển kinh tế xã hội của nước ta hiện nay, nó là chiếc cầu nối để khai thác các nguồn lực bên ngoài và sử dụng có hiệu quả nhất như vốn đầu tư nhàn rỗi, vốn đầu tư nước ngoài vào các công ty, doanh nghiệp Việt Nam thông qua thị trường chứng khoán, đồng thời thị trường chứng khoán còn là cầu nối cho Việt Nam hội nhập nền kinh tế khu vực và thế giới. Để làm được điều này đòi hỏi chúng ta cần có những biện pháp ngoài yếu tố giữ vững ổn định chính trị, độc lập, tự chủ, môi trường kinh doanh ra thì vấn đề xây dựng và hoàn thiện pháp luật cũng đóng vai trò hết sức quan trọng

Pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán là cơ sở pháp lý để cơ quan quản lý nhà nước về thị trường chứng khoán đảm bảo cho thị trường chứng khoán hoạt động an toàn, công bằng, công khai và minh bạch, điều này đã được thể hiện qua những kết quả, thành tựu nước ta đạt được khi phát triển thị trường chứng khoán, tuy nhiên bên cạnh những kết quả đạt được, thì hệ thống pháp luật chứng khoán vẫn còn những hạn chế, bất cập đòi hỏi phải đổi mới để đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế và hội nhập quốc tế. Trên cơ sở đó đề tài đi sâu phân tích thực trạng pháp luật quy định xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và đánh giá công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán hiện nay đồng thời đề xuất các giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật và nâng cao hiệu quả công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán.

Để đảm bảo thực thi pháp luật về TTCK, bảo vệ quyền và lợi ích của các chủ thể tham gia thị trường, pháp luật nước ta cần phải có nhiều chế tài, quy định để ngăn chặn các hành vi, thậm chí thời gian đến sử dụng Bộ luật hình sự để xử lý đối với các vụ việc vi phạm có yếu tố nghiêm trọng. Tất cả những biện pháp này đều hướng tới một mục đích là đảm bảo xây dựng Thị trường chứng khoán Việt Nam hoạt động an toàn, công bằng, minh bạch và phát triển bền vững.

Luận văn *“pháp luật về xử lý các vi phạm trong lĩnh vực mua bán chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân trên thị trường chứng*

khoán hiện nay” vừa mang tính kế thừa của nhiều công trình nghiên cứu khoa học của các tác giả đã được công bố và ứng dụng trong thực tiễn, đồng thời đưa ra những lý luận, giải pháp để hoàn thiện pháp luật, tăng cường chế tài bằng việc nâng cao mức xử phạt, tăng thẩm quyền cho cơ quan quản lý, áp dụng xử lý hình sự nhằm nâng cao tính nghiêm minh của pháp luật và bảo vệ quyền, lợi ích chính đáng của đa số các chủ thể tham gia thị trường. Luận văn cũng đề ra giải pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, nhận thức về pháp luật trong lĩnh vực chứng khoán đối với các tổ chức, cá nhân.

Với những nội dung và giải pháp được đề xuất trong luận văn, tôi tin tưởng công trình nghiên cứu này sẽ có tính ứng dụng trong thực tiễn đồng thời là một tài liệu hữu ích trong công tác nghiên cứu.